

om Køberens Ret til at hæve Købet i Tilfælde af, at den leverede Mængde er for stor. Efter almindelige Regler maa det sikkert antages, at Køberen i saa Fald er pligtig at udskille en til den aftalte Mængde svarende Del af Leveringen, saafremt saadan Udskilning kan foretages uden Skade for Køberens Interesser, men at han i modsat Fald er berettiget til at afvise Leveringen.

§ 51.

Det følger af en retfærdig Afvejelse af Købers og Sælgers Interesser overfor hinanden, og er ogsaa fast antaget i vor Retsanvendelse, at Køberen skal give Sælgeren Underretning om forefundne Mangler ved den leverede Salgsgegenstand inden Forløbet af en rimelig Tid efter Opdagelsen, saaledes at han i modsat Fald mister Retten til at gøre Manglerne gældende imod Sælgeren. En Vurdering af den Interesse, som Sælgeren har i, at det hurtigt bringes paa det Rene, om og i hvilken Retning Køberen vil rejse Indsigelse mod den til Opfyldelse leverede Vare, fører imidlertid til, at Køberen ogsaa ved Undersøgelse af Varen skal skaffe sig Kendskab til dennes Tilstand og Egenskaber, saaledes at Sælgeren til en vis Grad bliver skærmet imod, at Køberen efter længere Tids Forløb gør en Mangel gældende under Paaberaabelse af, at han ikke har opdaget den tidligere. Herved kommer det navnlig i Betragtning, at Manglerne ved Leveringen, særlig ved Handelskøb, ingenlunde uden videre, ja under Nutidens Forhold end ikke som Regel, kan føres tilbage til nogen Brøde hos Sælgeren. Hyppig maa Sælgeren, der ikke selv er Producent af Varen, men gør sine Indkøb hos Trediemand, dirigere Varen fra denne direkte til sin Køber uden at have haft nogen Lejlighed til Kontrol af dens Tilstand. Dernæst kan Mangelen være opstaaet paa et Tidspunkt, paa hvilket Sælgeren, skønt han bærer Risikoen derfor, f. Eks. under Transporten til Leveringsstedet, ikke har Adgang eller Opfordring

til at skaffe sig Kendskab dertil, og endelig kan Mangelen, selv om den har været tilstede ved Varen, da den udgik fra Sælgeren, være en saadan, som først viser sig paa et senere Tidspunkt. Da det derhos kan være særdeles vanskeligt for Sælgeren at afkræfte Køberens Paastand om, at han først længere Tid efter Leveringen har opdaget en Mangel, er det velbegrunnet, at der paalægges Køberen en Pligt til i Sælgerens Interesse at undersøge Varen, saaledes at han ved Undladelse af betimelig Reklamation mister Retten til at paabe- raabe sig ikke blot de Mangler, som han virkelig har opdaget, men ogsaa saadanne Mangler, som han ved Foretagelse af en ordentlig Undersøgelse burde have opdaget. Medens der nu ikke i Almindelighed kan opstilles bestemte Regler om Betingelserne og Tidspunktet for denne Undersøgelsespligt, er der for Handelskøbs Vedkommende gennem Sædvane uddannet tilstrækkelig bestemte Regler i denne Henseende, til at der kan og bør gives dem en udtrykkelig Formulering i Loven, saaledes som det er gjort i de fleste moderne Lovgivninger; for nogles Vedkommende endog udenfor de egentlige Handelsforhold, jfr. f. Eks. den tyske Handelslovbogs § 377, Schweiz. Art. 246 og Sale of Goods Act Sectt. 34 og 35.

Det er efter det anførte stemmende med gældende Ret, naar Udkastets § 51 i Handelskøb paalægger Køberen baade ved Pladskøb og ved Forsendelseskøb ufortøvet at foretage en Undersøgelse af Salgsgegenstanden efter dens Levering. Naar Køberen er Handlende, og Købet er afsluttet i eller for hans Bedrift, vil dette i Almindelighed heller ikke føles af ham som nogen virkelig Byrde, saalænge Fordringerne til Undersøgelsen holdes indenfor rimelige Grænser, idet en saadan Undersøgelse som Regel er paabudt af Køberens egen Interesse i hans videre Dispositioner over Varen. Fordringerne til Omfanget og Grundigheden af Køberens Undersøgelse kunne imidlertid næppe angives bestemtere end